

TROBADA D'AUDIOVISUALS

Joan Melià,

professor de la Universitat de les Illes Balears

Entre la diversitat de factors que han convergit a actuar positivament a favor de la normalització de la llengua catalana a les Illes Balears, potser molt més que a altres indrets dels Països Catalans, hi ha el professorat de català de secundària. Aquesta incidència ha estat possible perquè, a més de la tasca estrictament professional d'impartir -amb més o menys encert- les classes de llengua i literatura catalanes previstes en els currículums escolars, aquest col·lectiu docent, al llarg d'aquests Trenta-1 cursos que fa que existeix (el curs 1978-1979 va ser el primer en què es contractaren professors de llengua catalana per a secundària), ha anat assumint responsabilitats i dedicant uns esforços que van més enllà del compromís que es pot reclamar dels millors professionals. De fet, podríem definir aquest perfil de docent com a resultat de la combinació indescindible de responsabilitat professional, voluntarisme i compromís ciutadà.

Durant aquests temps, els professors de català entre moltes altres coses han format lingüísticament, sovint de manera totalment desinteressada, els seus companys titulars d'altres matèries (ja sigui fent classes, assessorant, corregint...), han format part dels grups que han estat al capdavant dels processos de normalització lingüística dels centres (tant pel que fa a la implantació del català com a llengua vehicular com a la normalització del paisatge intern, de la documentació administrativa, etc.), han introduït noves assignatures de caràcter complementari (teatre, mitjans de comunicació, etc.) per tal d'estendre el català més enllà de les assignatures de llengua i literatura, etc.

“Per fer-ho possible, ha estat necessari que molts de professors hi hagin aportat el plus de ciutadania que va més enllà de la dedicació professional...”

I amb la intenció de fer fàcil que tots els alumnes -també els de procedència no catalanoparlant- establissin contacte amb la llengua catalana en

activitats no estrictament acadèmiques i comunicar-los l'interès per participar en el procés de normalització lingüística més enllà dels recintes i les activitats escolars, d'aquest mateix sector han anat proposant-se i duent-se a terme nombroses activitats lúdiques i formatives fora del currículum escolar: trobades d'estudiants, programes de ràdio i televisió, visites, intercanvis, encontres de teatre, etc. Per fer-ho possible, ha estat necessari que molts de professors hi hagin aportat el plus de ciutadania que va més enllà de la dedicació professional, per bona que aquesta sigui: destinar-hi horari no laboral, assumpció voluntària de nous compromisos i responsabilitats, dedicació d'esforç creatiu, etc. Ja fa una bona partida d'anys que una part considerable d'aquest voluntarisme es concreta al voltant, precisament, de l'Associació Trenta-1, creada ja fa més de 15 anys.

Una de les moltes activitats d'aquest tipus que destaca és la Trobada d'Audiovisuals, que enguany arribarà a la X edició. D'una banda, evidenciar el lligam entre modernitat i ús del català per desfer el prejudici que s'entesta a presentar aquesta llengua ancorada en el pretèrit. De l'altra, fer participar els joves en activitats lligades a les noves tecnologies, a les activitats relacionades amb la comunicació, la producció creativa, etc., mostrar-los les possibilitats de fer-ho en català i donar-los l'oportunitat d'establir contacte directe amb diferents professionals d'aquests àmbits; sens dubte un objectiu ben justificable, tant amb relació a la valoració positiva de l'ús de la llengua catalana com a la formació d'aquests adolescents -a alguns dels quals els ha servit d'incentiu i de contacte previ d'uns estudis o professió que posteriorment han escollit.

És evident que, d'una banda, en aquest perfil no s'hi poden incloure tots i cada un dels professors de català amb la mateixa intensitat; i, de l'altra, seria injust no reconèixer que no hauria estat possible sense la participació i complicitat de molts de professors d'altres matèries.

Tots plegats, però, són un capital irrenunciable i impagable, no sols per a la dinamització positiva dels centres educatius, sinó també per als responsables polítics de la promoció de l'ús de la llengua catalana, que els permet entrar en un sector de població sovint poc assequible des de les institucions, i, alhora, per al procés de normalització lingüística global. □